

Inšpektorát práce Košice, Masarykova 10, 040 01 Košice

S P R Á V A

**o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce
za rok 2017**

Košice 13. februára 2018

1. Úvod

Inšpektorát práce v Košiciach svoju činnosť v roku 2017 vykonával v zmysle zákona 125/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov o inšpekcii práce, ktorý upravuje postavenie, právomoci a pôsobnosť inšpekcie práce. Pôsobnosť inšpektorátov práce je upravená aj v ďalších právnych normách.

2. Orgány inšpekcie práce

Inšpektorát práce Košice je rozpočtovou organizáciou a orgánom štátnej správy s územnou pôsobnosťou v rámci Košického kraja, vykonávajúci štátnu správu v oblasti inšpekcie práce. Inšpektorát práce riadi a za jeho činnosť zodpovedá hlavný inšpektor práce. Nadriadeným orgánom je Národný inšpektorát práce so sídlom v Košiciach.

Názov: Inšpektorát práce Košice
Sídlo: Masarykova 10, Košice
Rezort: MPSVaR SR
Meno štatutára: Ing. Ondrej Ficeri, hlavný inšpektor práce, vedúci služobného úradu

Vedúci zamestnanci: Mgr. Kamil Lipták, vedúci oddelenia KaHIP
Ing. Dušan Mošon, vedúci oddelenia BOZP
Ing. Marián Bednarčík, vedúci oddelenia DO
Ing. Daniela Vnuková, vedúca oddelenia PPV
JUDr. Igor Grekov, ved. právneho oddelenia

Od 09.10.2017 zmena organizačnej štruktúry

Vedúci zamestnanci: Mgr. Kamil Lipták, vedúci odboru inšpekcie práce, vedúci inšpektor
Ing. Dušan Mošon, vedúci oddelenia BOZP I
Ing. Peter Pikla, vedúci oddelenia BOZP II
Ing. Daniela Vnuková, vedúca oddelenia PPV
Ing. Otto Öhlschläger, vedúci oddelenia KNZ
JUDr. Igor Grekov, vedúci oddelenia KHIP
Ing. Ivan Sýkora, vedúci oddelenia VP

3. Ciele, úlohy a priority orgánov inšpekcie práce v danom roku

Inšpektorát práce Košice v roku 2017 plnil úlohy inšpekcie práce v úlade s cieľmi a prioritami podľa „Plánu činnosti Národného inšpektorátu práce na rok 2017.“ Hlavnou prioritou inšpekcie práce v oblasti BOZP bol výkon dozoru v rámci previerok podľa plánu činnosti a mimoriadnych previerok v spojitosti s následnými previerkami – kontrolou uložených opatrení, ktorými sa zisťoval stav, či kontrolované subjekty odstránili nedostatky, ktoré u nich boli zistené. Ďalšími nosnými činnosťami bolo vyšetrovanie závažných pracovných úrazov, kolaudácie stavieb, poradenská činnosť, kontrola nelegálneho zamestnávania, kontrola sociálnej legislatívy v cestnej doprave u zamestnávateľov na pozemných komunikáciách, šetrenie podnetov a kontrola pracovnoprávných a mzdových predpisov. Aj v roku 2017 činnosť vykonávala „Kobra“, ktorá svojou pôsobnosťou bola zameraná výlučne na kontrolu nelegálneho zamestnávania.

4. Subjekty kontrolované inšpektorátom práce

Výber subjektov bol vykonávaný najmä z hľadiska cieľa a zamerania inšpekcie práce pre danú úlohu. Je potrebné poznamenať, že plánované previerky tvoria len menšiu časť výkonov inšpekcie práce a ďalšiu časť výkonov predstavovali vyšetrovania závažných pracovných úrazov, podnetov, kolaudácie, poradenská činnosť a cestné kontroly t. j. také výkony, kde nemôžeme žiadnym spôsobom ovplyvniť výber kontrolovaného subjektu.

5. Zistený stav v subjektoch kontrolovaných orgánmi inšpekcie práce

5.1. Oddelenie BOZP

5.1.1. Previerky

I. Celoslovenské previerky

Číslo úlohy: 17 101 - Kontrola dodržiavania povinností bezpečnostnej služby

Cieľom tejto úlohy bola kontrola dodržiavania povinností zamestnávateľa v oblasti zabezpečenia bezpečnostnotechnickej služby a jej vykonávania v súlade s podmienkami a požiadavkami stanovenými zákonom č. 124/2006 Z. z. Inšpektorát práce Košice vykonal inšpekciu práce v 8 subjektoch zo stanovených 10 z dôvodu zrušenia úlohy.

Číslo úlohy: 17 102 – Kontrola dodržiavania povinností subjektov oprávnených na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce

Cieľom úlohy bola kontrola dodržiavania právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u fyzických osôb a právnických osôb, ktoré vykonávajú výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce v rozsahu jednotlivých činností podľa prílohy č. 2 zákona č. 124/2006 Z. z. o BOZP, na základe oprávnenia, ktoré vydal NIP v zmysle § 27 zákona č. 124/2006 Z. z. a kontrola dodržiavania podmienok pri vykonávaní VaVZ vyplývajúcich z vydaného oprávnenia NIP. Inšpekcia práce bola vykonaná v celkovo 8 kontrolovaných subjektoch, ktoré majú vydané oprávnenia NIP. V rámci týchto subjektov bolo celkovo skontrolovaných 14 oprávnení na vykonávanie VaVZ. Boli skontrolované oprávnenia na výchovu a vzdelávanie v oblasti vzdelávania zamestnancov a vedúcich zamestnancov, na obsluhu vyhradených technických zariadení tlakových, zdvíhacích vrátane viazačov bremien, na obsluhu motorových vozíkov, na obsluhu vybraných lesníckych strojov a zariadení, na obsluhu ručnej motorovej reťazovej pily pri ťažbe dreva a na obsluhu ručnej motorovej reťazovej pily pri inej činnosti. Na základe usmernenia NIP zo dňa 03.07.2017 bola uvedená úloha č. 17 102 zrušená.

Číslo úlohy : 17 104 - Kontrola dodržiavania BOZP v stavebníctve

Cieľom úlohy bolo zistenie stavu dodržiavania právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri stavebných prácach. Inšpekcia práce bola vykonaná na staveniskách v tých subjektoch, v ktorých doteraz nebola vykonaná inšpekcia práce, kde pri inšpekcii v predchádzajúcom období boli zistené registrované alebo závažné pracovné úrazy a na líniových stavbách. Predmetom inšpekcie práce bolo preverenie technického stavu zariadení v oblasti BOZP, kontrola riadenia a koordinácie vykonávaných prác medzi jednotlivými účastníkmi výstavby vrátane kontroly stavu vyhradených technických zariadení (VTZ), montáž a obsluha VTZ, výstavba lešení a odborná spôsobilosť,

ako aj kontrola dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania. Inšpektori práce vykonali 44 previerok v 42 subjektoch.

Číslo úlohy : 17 106 - Kontrola dodržiavania BOZP pri prevádzke drevoobrábacích strojov.

Cieľom previerok bolo zistiť stav dodržiavania právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v podnikateľských subjektoch pri prevádzkovaní drevoobrábacích strojov. Výber subjektov na vykonanie kontrol bol realizovaný v zmysle stanovených obsahových zameraní. V rámci danej úlohy sme vykonali 27 previerok.

Číslo úlohy: 17 107 – Kontrola dodržiavania BOZP na zimných štadiónoch

Cieľom celoslovenskej úlohy bolo zistiť dodržiavanie povinností zamestnávateľa ustanovených v právnych a ostatných predpisoch na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, taktiež kontrola zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Previerky boli zamerané na BOZP pri činnostiach, pri ktorých zamestnanci prichádzajú do styku s chemickými faktormi – chladiace médiá, na technický stav VTZ a pracovných podmienok pri prevádzkovaní chladiacich zariadení. Inšpektorát práce Košice vykonal inšpekciu práce len v 3 subjektoch zo stanovených 10 z dôvodu zrušenia úlohy.

Číslo úlohy: 17 108 - Prevencia závažných priemyselných havárií vrátane posudzovania bezpečnostných správ

Cieľom úlohy bol koordinovaný výkon inšpekcie práce v plnom rozsahu podľa zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v rámci ktorého sa overovalo plnenie požiadaviek tohto zákona a ďalších právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení majúcich vplyv na prevenciu závažných priemyselných havárií. Predmetom výkonu inšpekcie práce boli podniky zaradené do kategórie B a podniky zaradené do kategórie A v zmysle plánu kontrol a časového harmonogramu schváleného Ministerstvom životného prostredia SR, ktoré spadajú do pôsobnosti inšpekcie práce. V roku 2017 IP Košice vykonal koordinovaným spôsobom celkovo 13 previerok.

Číslo úlohy: 17 110 – Kontrola dodržiavania BOZP v zdravotníckych zariadeniach

Výkon inšpekcie práce v kontrolovanom subjekte bol zameraný na kontrolu dodržiavania právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“) pri prevádzkovaní vyhradených technických zariadení (ďalej len „VTZ“) v zdravotníckych zariadeniach a kontrola dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania, podľa ustanovení zákona č. 82/2005 Z. z., o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní v znení neskorších predpisov. Inšpektori práce vykonali 10 previerok v zdravotníckych zariadeniach.

Číslo úlohy: 17 111 – Kontrola dodržiavania BOZP pri používaní prepravných fliaš na propán - bután

Cieľom úlohy bola kontrola stavu dodržiavania právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri prevádzkovaní vyhradených technických zariadení plynových a tlakových zariadení v stravovacích zariadeniach, ktoré využívajú ako zdroj tepelnej energie propán –bután. Inšpektorát práce Košice vykonal kontrolu s uvedeným zameraním v 10 subjektoch.

Číslo úlohy: 17 112 – Kontrola dodržiavania právnych a ostatných predpisov pri používaní chemických látok a zmesí(REACH a expozičné scenáre)

Cieľom celoslovenskej previerky zameranej na kontrolu dodržiavania právnych a ostatných predpisov pri používaní chemických látok a zmesí – (REACH a expozičné scenáre) bolo zistiť, či zamestnávateľi prijali opatrenia na zníženie expozície nebezpečným faktorom pri práci v súlade s informáciami uvedenými v rozšírených kartách bezpečnostných údajov. V rámci predmetnej úlohy sme vykonali 8 previerok.

Mimoriadna úloha č. 17 133 - Kontrola zameraná na pracovné podmienky zamestnancov vo veku nad 50 rokov.

V rámci úlohy boli kontrolované pracoviská zamestnancov vo vekovej skupine nad 50 rokov. V rámci danej úlohy bolo skontrolovaných 6 právnych subjektov. Výber bol zameraný na subjekty s predpokladanou vyššou mierou rizika v 4 kontrolovaných subjektoch a so zameraním na jednotvárne činnosti v 2 kontrolovaných subjektoch.

Mimoriadna úloha č. 17134 - Kontrola dodržiavania BOZP pri prevádzke tvárniacich strojov.

Cieľom úlohy bolo zistenie stavu dodržiavania právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v podnikateľských subjektoch pri prevádzkovaní tvárniacich strojov. Inšpekcia práce s predmetným zameraním bola vykonaná v 14 subjektoch s počtom zamestnancov od 1 až 9 a od 10 až 49, kde pri inšpekcii práce v predchádzajúcom období boli zistené registrované pracovné úrazy alebo závažné nedostatky.

Mimoriadna úloha č. 17 135 - Kontrola dodržiavania BOZP pri prevádzke kovoobrábacích strojov.

Cieľom úlohy bolo zistenie stavu dodržiavania právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pre práci v podnikateľských subjektoch pri prevádzkovaní kovoobrábacích strojov. Inšpekcia práce s predmetným zameraním bola vykonaná v 15 subjektoch s počtom zamestnancov od 1 až 9 a od 10, kde pri inšpekcii práce v predchádzajúcom období boli zistené registrované pracovné úrazy alebo závažné nedostatky.

Mimoriadna úloha č. 17 336 - Kontrola na dodržiavanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri prevádzke pekárenských strojov a zariadení

Cieľom mimoriadnej úlohy bolo zistenie stavu dodržiavania právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v podnikateľských subjektoch so

zameraním na pekárenskú výrobu aj v oblasti trhového dohľadu. V rámci danej úlohy sme vykonali 11 previerok.

Mimoriadna úloha č. 17 137 - Kontrola dodržiavania BOZP v poľnohospodárstve so zameraním na rastlinnú a živočíšnu výrobu.

Cieľom previerok bolo zistiť stav dodržiavania právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v podnikateľských subjektoch zaoberajúcich sa poľnohospodárskou výrobou, t.j. rastlinnou, živočíšnou alebo zmiešanou výrobou. V rámci danej úlohy bolo vykonaných 10 previerok.

Mimoriadna úloha č. 17 138 - Kontrola dodržiavania BOZP vo veľkoskladoch, veľkopredajniach a logistických centrách.

Cieľom mimoriadnej celoslovenskej previerky bola kontrola dodržiavania právnych a ostatných predpisov na zaistenie BOZP vo veľkoskladoch, veľkopredajniach a logistických centrách, preverenie plnenia povinností zamestnávateľov v oblasti oboznamovania a informovania zamestnancov, práce s motorovými vozíkmi, prideľovanie OOPP zamestnancom, registrovania pracovných úrazov a vydávania vnútorných predpisov o BOZP. Inšpektorát prác v Košiciach vykonal kontrolu s uvedeným zameraním v 12 subjektoch.

II. Úlohy z plánu činnosti IP Košice

Číslo úlohy: A 859 – Dodržiavanie požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pre zaradenie do siete škôl a školských zariadení

Úloha bola zameraná na kontrolu dodržiavania právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a kontrolu dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania za účelom vydania odborného stanoviska k zaradeniu školských zariadení do siete škôl a školských zariadení. V rámci danej úlohy bolo vykonaných 61 kontrol.

Číslo úlohy: A 855 + B 814 – Kontrola dodržiavania právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti zdravia pri práci v oblasti pracovnoprávnych vzťahov a dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania v malých a stredných podnikoch

Cieľom úloh bolo zistiť stav dodržiavania právnych a ostatných predpisov v oblasti BOZP v malých a stredných podnikoch, trhový dohľad, kontrolu pracovnoprávnych predpisov a na kontrolu nelegálneho zamestnávania. V rámci úlohy A855 bolo vykonaných 21 previerok a v rámci úlohy B814 107 previerok.

Číslo úlohy: B2 859 – Inšpekcia práce vykonaná na základe vyšetrovania udalostí

Previerky boli vykonané v súlade s Metodikou č. 2 vyšetrovanie udalostí inšpekciou práce, Čl. 9 bod 4. V rámci inšpekcie práce boli zisťované nedostatky, ktoré neboli v príčinnej súvislosti s vyšetrovaním udalostí / smrteľných pracovných úrazov a pracovných úrazov s ťažkou ujmom na zdraví/. V súvislosti s vyšetrovaním štyroch závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmom na zdraví a štyroch smrteľných pracovných úrazov bolo vykonaných šesť, resp. deväť inšpekcií práce. V súvislosti s vyšetrovaním dvoch registrovaných pracovných úrazov boli vykonané dve inšpekcie práce.

5.1.2 Následné previerky

Cieľom následných previerok v roku 2017 bola kontrola plnenia uložených opatrení po previerkach inšpekcie práce, zameranej na kontrolu dodržiavania predpisov BOZP, dodržiavania predpisov v oblasti PPV a v oblasti dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnania. Inšpektorát práce v Košiciach v roku 2017 vykonala následná kontrola v 90 subjektoch. Pri výkone tejto úlohy nebol v súvislosti s kontrolou uložených opatrení zistený žiadny závažný nedostatok. Všetky uložené opatrenia boli splnené.

5.1.3 Kolaudácie stavieb

V roku 2017 bolo vykonaných spolu 239 kolaudácií, z toho boli vydané 38 nesúhlasné stanoviska.

Pri kolaudáciách stavieb boli najčastejšími a najväznejšími zisteniami:

- chýbajúce alebo nedostatočné bezpečnostné označenia nebezpečných priestorov (nebezpečenstvo zrážky s prekážkou, miesta nerovnej úrovne, priehľadné dvere a steny)
- chýbajúce ochranné zábradlia alebo iné ochranné opatrenia zabraňujúce pádu do hĺbky alebo z výšky
- chýbajúce záchytné držadlá na schodišťových ramenách
- nerovné podlahy a komunikácie
- nezabezpečený bezpečný prístup k zariadeniam
- neurčené bezpečné pracovné postupy
- farebne neodlíšené schodišťové stupne
- chýbajúce označenia potrubných rozvodov
- projektová dokumentácia nezodpovedajúca skutočnosti, resp. neúplná projektová a konštrukčná dokumentácia (chýbajúce protokoly o určení vonkajších vplyvov)
- nevykonané predpísané skúšky zariadení a odborné prehliadky a skúšky VTZ
- nevykonané úradné skúšky vyhradených technických zariadení skupiny A
- nezrealizované vzduchotechnické zariadenia zabezpečujúce predpísané vetranie

Nesúhlasné stanoviská boli vydané predovšetkým z dôvodov neukončenia stavieb, nedostatočnej ochrany proti pádu (chýbajúce ochranné zábradlia alebo iné ochranné opatrenia zabraňujúce pádu z výšky), z dôvodu nevykonania predpísaných odborných prehliadok a odborných skúšok a úradných skúšok a nepreukázania technických parametrov zabudovaných materiálov (únosnosti celosklených priečok zasklení).

5.1.4 Trhový dohľad

V roku 2017 bol vykonávaný trhový dohľad predovšetkým pri kolaudáciách stavieb, aj v rámci hlavných aj mimoriadnych úloh inšpekcie práce. Nedostatky v oblasti trhového dohľadu pri kolaudáciách stavieb boli zistené pri nedostatočnom označení zariadení (predovšetkým rozvádzačov) znakom zhody a nepredložením vyhlásení o zhode. V rámci hlavných a mimoriadnych úloh boli zistené 4 nedostatky v oblasti OOPP, elektrických zariadení a strojov.

5.1.5 Povolenie na výkon ľahkých prác

Inšpektorát práce Košice v roku 2017 vydal 4 povolenia na výkon ľahkých prác fyzickým osobám mladším ako 15 rokov po dohode s príslušným orgánom verejného zdravotníctva.

Povolenia boli vydané na účinkovanie v predstaveniach Štátneho divadla v Košiciach. Nedostatky v podmienkach, za ktorých sa môžu ľahké práce vykonávať, zistené neboli. V 13 prípadoch bol vydaný súhlas na rozšírenie už vydaného povolenia na výkon ľahkých prác fyzickým osobám mladším ako 15 rokov v nových predstaveniach Štátneho divadla v Košiciach.

5.1.6. Špecifikácia nedostatkov v oblasti BOZP

Zamestnávatelia nemali vypracované zoznamy pre OOPP, respektíve tieto neboli aktualizované vzhľadom na to, že v ňom nie sú uvedené (špecifikované) konkrétne typy OOPP, ktoré je zamestnávateľ povinný zamestnancovi poskytnúť vzhľadom na druh vykonávanej činnosti a riziko ohrozenia s určenou min. dobou použiteľnosti (chlad, hluk, vibrácie, chemický faktor v súlade s KBÚ). Osobné ochranné pracovné prostriedky zamestnávateľ prideliuje, ale nevedie ich evidenciu.

V oblasti riadenia BOZP sa najčastejšie zistilo, že dokumenty o hodnotení rizík pri práci vypracované zamestnávateľmi neboli úplné, nezahrňovali hodnotenie všetkých konkrétnych nebezpečenstiev, ktoré sa pri vykonávaných prácach u zamestnávateľov vyskytujú.

Zamestnávateľ nezabezpečil pre svojich zamestnancov preventívne a ochranné služby – bezpečnostnotechnickú službu a vykonanie lekárskej prehliadky pred zaradením na nočnú prácu.

Zamestnanci neboli preukázateľným spôsobom oboznámení s predpismi v oblasti BOZP, resp. neboli dodržané lehoty opakovaného školenia a informovania zamestnancov.

Nedostatky boli zistené pri kontrole technickej dokumentácie, chýbali zrozumiteľné návody na obsluhu a údržbu od pracovných prostriedkov, alebo predložený návod bol len na obsluhu ovládacieho panelu. Veľakrát zamestnávatelia prevádzkujú stroje s rokom výroby pred 1990, kde chýba potrebná technická dokumentácia. Nedostatky boli zistené v nedodržaní lehoty kontroly dodržiavania bezpečnostných požiadaviek strojov najmenej raz za rok.

V oblasti pracovného prostredia neboli vykonané objektivizácie chemických a biologických faktorov.

Najväčší počet nedostatkov bol zistený v stave prevádzkových budov a objektov. Chýbali bezpečnostné značenia komunikácií alebo ich obnova. Medzi ďalšie zistené opakujúce sa nedostatky patrili neoznačené regály štítkami s uvedením maximálnej nosnosti, nezabezpečené proti prevrhnutiu, prvý a posledný stupeň schodiskových stupňov neboli farebne odlišené od okolitej podlahy a jednotlivé potrubné rozvody médií neboli označené druhom a smerom prúdenia.

Pomerne veľa nedostatkov bolo zistených aj v oblasti o starostlivosti o vyhradené technické zariadenia. U väčšiny zamestnávateľov bolo najčastejšie zistené, že zamestnávatelia nevykonávajú úradné skúšky, odborné prehliadky a skúšky VTZ v stanovených lehotách. Ďalej bolo zistené, že zamestnávatelia nezabezpečujú vykonávanie revízií ručného elektrického náradia, spotrebičov a predlžovacích prívodov. U motorových vozíkov neboli vykonané kontroly technického stavu vozíkov.

Zamestnávatelia na spoločnom pracovisku nedohodli písomne spoluprácu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, neurčili koordinátora BOZP a nevypracovali plán BOZP. Zistené boli neoznačené a neosvetlené staveniskové komunikácie, poškodené alebo nedostatočné oplotenie staveniska, záznam o prevzatí staveniska nespĺňal potrebné náležitosti, chýbajúce bezpečnostné značenia pri vstupe na stavenisko.

Pri stavebných prácach vo výške, resp. pod prácami vo výške nezabezpečenie ohrozeného priestoru, neurčené miesta ukotvenia pri používaní osobných ochranných pracovných prostriedkov pre prácu vo výške a nedodržaná minimálna bezpečnostná úroveň pracovného prostriedku – lešenia.

5.2 Oddelenie dopravy

5.2.1 Úlohy z plánu činnosti na rok 2017

Úloha A 17 103: Kontrola sociálnej legislatívy cestnej doprave u zamestnávateľov a na pozemných komunikáciách (v zmysle zák. č. 462/2007 Z.z.)

Cieľom tejto úlohy bolo preverovanie dodržiavania pracovných podmienok ustanovených vodičmi a zamestnávateľmi v cestnej doprave podľa zákona č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z. (ďalej len zákon) a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85 (ďalej len predpis EÚ) na pracoviskách zamestnávateľov a taktiež na pozemných komunikáciách. Samotný výkon inšpekcie práce v rámci úlohy č. 17 103 pozostával z vykonávania kontrol na pracoviskách a v súčinnosti s príslušníkmi policajného zboru aj na pozemných komunikáciách bez rozdielu štátu v ktorom bolo motorové vozidlo evidované a bez rozdielu štátnej príslušnosti vodiča, pričom samotná kontrolná činnosť prebiehala v zmysle vypracovaného metodického pokynu č.10 pre výkon kontrol v zmysle § 34 zákona č. 462/2007 Z. z. Pri cestných kontrolách patrili medzi najčastejšie zistené nedostatky nedodržiavanie maximálnej dennej doby jazdy, minimálne doby denného a týždenného odpočinku a prestávky v práci, za čo boli vodičom uložené blokové pokuty. Pri kontrolách v dopravných podnikoch bolo zistené, že zamestnávatelia nesprávne organizovali prácu vodičov, resp. zamestnávatelia nepredložili všetky doklady potrebné ku výkonu inšpekcie práce, za čo im boli navrhnuté postihy v rámci správneho konania.

Č. úlohy : 17 109 - Kontrola sociálnej legislatívy v cestnej doprave so zameraním na zájazdové a diaľkové autobusy v zmysle zákona č. 462/2007 Z. z.

Kontroly boli zamerané na zájazdové a diaľkové (medzinárodné) autobusy počas letného obdobia (01.06.2017 – 31.08.2017). Inšpektori práce mali vykonať najmenej 60 kontrol vo svojej územnej pôsobnosti, na komunikáciách s vyššou frekvenciou výskytu autobusov, na stanovištiach odchodov a príchodov zájazdových autobusov. Inšpektori práce skontrolovali spolu 119 autobusov z toho bolo 69 diaľkových a 50 zájazdových. Z celkového počtu 119 autobusov tvorili 97 domáci štátni príslušníci, 16 cudzí štátni príslušníci a 6 bolo z tretích krajín. Najčastejšie nedostatky, ktoré inšpektori pri práci zistili boli denné odpočinky, týždenné odpočinky a chýbajúce záznamy o inej práci. Spolu skontrolovali 1697 pracovných dní týchto skontrolovaných objektov. Pri kontrolách zájazdových a diaľkových autobusov možno konštatovať každoročne sa zlepšujúcu úroveň a právne povedomie kontrolovaných vodičov.

Mimoriadna úloha č. B 17 143 - Kontrola dodržiavania povinností subjektov oprávnených na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce skupiny 01 bodu 01.1 pre výchovnú a vzdelávaciu aktivitu zameranú na výchovu a vzdelávanie zamestnancov a vedúcich zamestnancov pri riadení motorových vozidiel zamestnávateľa.

Výkon inšpekcie práce bol zameraný na preverenie obsahovej náplne výchovy a vzdelávania (oboznamovanie a opakované oboznamovanie) zamestnancov pri činnosti, ktorou je riadenie motorových vozidiel zamestnávateľa. Výkonom inšpekcie práce bolo aj preverenie zmluvných podmienok pri dodávateľskom výkone VaVZ. Kontroly sa vykonali v 5 subjektoch vykonávajúcich VaVZ v oblasti ochrany práce na základe vydaného oprávnenia, najmä u osôb, ktoré zároveň vykonávajú činnosť autoškoly, spolu 4, zriadenej podľa Zákona č. 93/2005 Z. z. o autoškolách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (u oprávnenej osoby na VaVZ, bola vyžiadaná evidencia poskytnutej služby s časom a miestom výkonu a daným školiteľom). Následne bola vykonaná previerka u vybraných 2 zamestnávateľských subjektov, kde bola služba poskytnutá, a bolo overené materiálne technické zabezpečenie a kontrola obsahovej náplne oboznamovania. Ďalej sa vykonalo 5 kontrol zamestnávateľských subjektoch, kde oboznamovanie vykonáva zamestnávateľ vlastnými zamestnancami. Pri kontrolách neboli zistené závažné nedostatky.

5.3 Oddelenie PPV

5.3.1 Úlohy z plánu činnosti na rok 2016

I. Celoslovenské previerky

Úloha číslo: 113 Kontrola dodržiavania povinností zamestnávateľa pri zamestnávaní na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru

Inšpektorát práce Košice v súlade s obsahovým zameraním úlohy č. A 17 113 vykonal inšpekciu práce v 24 subjektoch.

Úloha číslo: 114 Kontrola dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania a podmienok vyslania hosťujúcimi zamestnávateľmi

Previerky boli zamerané na kontrolu dodržiavania povinností hosťujúceho zamestnávateľa podľa zákona č. 351/2015 Z. z. o cezhraničnej spolupráci pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cezhraničnej spolupráci“) a taktiež súčasťou previerok bola kontrola dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania v zmysle zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Inšpektori práce si vybrali podľa vlastného uváženia jednotlivé kontrolované subjekty, pričom vo veľkej miere využívali zoznam subjektov vedený Národným inšpektorátom práce, ktorí oznámili vysielanie svojich zamestnancov odo dňa účinnosti zákona o cezhraničnej spolupráci. Celkovo bolo v rámci danej úlohy skontrolovaných 12 subjektov.

Úloha číslo : 116 Kontrola dodržiavania zákazu prijať prácu alebo službu

Cieľom celoslovenskej úlohy zameranej na kontrolu dodržiavania zákazu prijať prácu alebo službu bolo zistenie prípadov, kedy pri cezhraničnom poskytovaní služieb alebo pri cezhraničnej alebo vnútroštátnej dodávke práce tuzemská právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, príjme prácu alebo službu, ktorú jej na základe zmluvy dodáva alebo poskytuje poskytovateľ služby prostredníctvom fyzickej osoby, ktorú zamestnáva v rozpore s ustanoveniami zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom

zamestnávani a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pri výkone inšpekcie práce sa inšpektori práce zameriavali na zisťovanie porušení zákazu nelegálneho zamestnávania u poskytovateľa služby, t. j. u právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá na základe zmluvy cezhranične poskytovala službu po dobu presahujúcu päť dní v období 12 mesiacov od prvého poskytnutia služby alebo vnútroštátne alebo cezhranične dodávala prácu formou dočasného pridelenia podľa § 5 ods. 4 písm. c) v nadväznosti na § 58 Zákonníka práce. Výkon inšpekcie práce bol vykonaný v 25 subjektoch.

Úloha číslo: 117 Kontrola dodržiavania pracovnoprávných predpisov a mzdových podmienok v maloobchode

Previerky boli zamerané na kontrolu dodržiavania povinností zamestnávateľov v maloobchode týkajúcich sa vybraných ustanovení zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov a taktiež kontrolu dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania v zmysle zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávani a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Inšpekcia práce bola vykonaná v prevádzkach maloobchodu, a to najmä na trhoviskách, tržniciach, stánkoch s trvalým stanovišťom, verejných priestranstvách určených na príležitostný trh alebo na ambulatný predaj, v územnej pôsobnosti inšpektorátu práce. Inšpektorát práce Košice v súlade s obsahovým zameraním úlohy č. A 17 117 vykonal inšpekciu práce v 17 subjektoch.

Mimoriadna úloha číslo : 140 Mimoriadna previerka „Škrtič IV“ zameraná na dodržiavanie povinností zamestnávateľa v oblasti doplnkového dôchodkového sporenia

Inšpektorát práce Košice v súlade s obsahovým zameraním predmetnej úlohy vykonal inšpekciu práce v 20 subjektoch, pričom v jednom prípade sa jednalo o subjekt zamestnávajúci zamestnancov, ktorí sú umelci vykonávajúci profesiu tanečného umelca alebo hráča na dychový nástroj.

Mimoriadna úloha číslo : 141 Kontrola dodržiavania pracovných podmienok a podmienok zamestnávania zamestnancov vykonávajúcich povolanie lekár

Inšpekcie práce boli zamerané na kontrolu dodržiavania podmienok zamestnávania zamestnancov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti vykonávajúcich povolenia lekár v zmysle § 31 ods. 1 písm. e) zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako splnenia iného predpokladu uzatvorenia pracovnej zmluvy podľa § 41 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce a dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania v zmysle ustanovenia § 3 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávani. Inšpektorát práce Košice v súlade s obsahovým zameraním úlohy, vykonal inšpekciu práce v celkom 5 subjektoch.

5.3.2. Špecifikácia nedostatkov v oblasti PPV

V roku 2017 bolo zaevidovaných mnoho porušení ustanovení týkajúcich sa pracovného času, nevedenie evidencie pracovného času, rozvrhovania pracovných zmien a dodržiavania nepretržitých odpočinkov, nedodržanie výplatného termínu, neposkytnutie mzdy najmenej v

sume minimálneho mzdového nároku. V mnohých prípadoch neboli dohodnuté uvedené podstatné náležitosti pracovnej zmluvy.

Zamestnávateľ neurčil rozvrh pracovných zmien po dohode so zástupcami zamestnancov a neoznámil to písomne na mieste u zamestnávateľa, ktoré je zamestnancovi prístupné.

Nebol rozvrhnutý pracovný čas tak, aby zamestnanec mal medzi koncom jednej a začiatkom druhej zmeny minimálny odpočinok v trvaní 12 po sebe nasledujúcich hodín v priebehu 24 hodín a mladistvý zamestnanec aspoň 14 hodín v priebehu 24 hodín.

Zamestnávateľia nevedú evidenciu pracovného času, práce nadčas, nočnej práce, aktívnej časti a neaktívnej časti pracovnej pohotovosti zamestnanca tak, aby bol zaznamenaný začiatok a koniec časového úseku, v ktorom zamestnanec vykonával práce alebo mal nariadenú alebo dohodnutú pracovnú pohotovosť.

Často bolo zisťované, že zamestnávateľ neposkytol zamestnancovi doplatok v sume rozdielu medzi dosiahnutou mzdou a sumou minimálneho mzdového nároku ustanoveného pre stupeň patriaci príslušnému pracovnému miestu.

Vo veľkej miere je zamestnávateľmi uprednostňovaná práca na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, predovšetkým v pohostinských zariadeniach, reštauračných zariadeniach, ubytovanie – práce vykonávané na základe týchto dohôd majú plný charakter pracovného pomeru, práce sú vykonávané v rozsahu podstatne prevyšujúcom rozsah pracovného času na základe dohôd, nepreukazujú výnimočnosť uzatvorených dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Pracovné činnosti na základe dohôd o pracovnej činnosti sú vykonávané v rozsahu prekračujúcom najviac 10 hodín týždenne.

Zamestnávateľia mnohokrát neurčia zamestnancom čerpanie dovolenky tak, aby si zamestnanec mohol dovolenku vyčerpať spravidla vcelku a do konca kalendárneho roka. Zamestnávateľ je povinný určiť zamestnancovi čerpanie aspoň štyroch týždňov dovolenky v kalendárnom roku, ak má na ne nárok, a ak určeníu čerpania dovolenky nebránia prekážky v práci na strane zamestnanca.

Kontrolované subjekty vyvíjajú činnosť, na adrese sídla zamestnávateľa uvedenej v Obchodnom registri, majú označené priestory ale dlhodobo sa v nich nikto nenachádza, listové zásielky riadne preberajú, tak na adrese sídla spoločnosti, ako i na adrese konateľ'a. Napriek skutočnosti, že kontrolovaný subjekt, ako i jeho štatutárny zástupca listové zásielky, týkajúce sa výkonu inšpekcie práce preberajú, nekonajú, maria výkon inšpekcie práce.

Zamestnávateľia konali v rozpore a to tým, že ohodnotili zamestnancov vykonávajúcich rovnakú prácu rozdielnou výškou mzdy. Ženy a muži majú právo na rovnakú mzdu za rovnakú prácu alebo za prácu rovnakej hodnoty. Za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty sa považuje práca rovnakej alebo porovnateľnej zložitosti, zodpovednosti a namáhavosti, ktorá je vykonávaná v rovnakých alebo porovnateľných pracovných podmienkach a pri dosahovaní rovnakej alebo porovnateľnej výkonnosti a výsledkov práce v pracovnom pomere u toho istého zamestnávateľa. Vyššie uvedené sa vzťahuje aj na zamestnancov rovnakého pohlavia, ak vykonávajú rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty.

Zamestnávateľ nezabezpečil, nezabezpečuje za odpracované dni zamestnancom stravovanie zodpovedajúce zásadám správnej výživy priamo na pracovisku alebo v jeho blízkosti.

5.4. Kontrola nelegálneho zamestnávania – „KOBRA“

Inšpektori práce ÚKNZ – KOBRA v roku 2017 zrealizovali 1558 kontrol zameraných na preverenie dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, v rámci ktorých bolo skontrolovaných 1407 subjektov (právnických osôb a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi) a 2473 fyzických osôb vykonávajúcich prácu na pracoviskách kontrolovaných

subjektov. Porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania zistili u 244 zamestnávateľov, ktorí nelegálne zamestnávali 563 fyzických osôb. Z toho 20 zamestnancov bolo zistených na základe podnetov. V porovnaní s rokom 2016 išlo o 190 osôb viac. Počet odhalených nelegálne zamestnávanych 563 fyzických osôb zahŕňa 27 nelegálne zamestnávanych žien a 536 mužov. Nelegálne zamestnávanych bolo 5 mladistvých. Inšpektormi práce ÚKNZ – KOBRA bolo odhalené nelegálne zamestnávanie cudzincov v počte 55 fyzických osôb, ktorý zahŕňa 18 štátnych príslušníkov členských štátov Európskej únie a 37 štátnych príslušníkov tretích krajín. Prevažujúci spôsob porušovania zákazu nelegálneho zamestnávania vo vzťahu k cudzincom bol v dôsledku včasného neprihlásenia zamestnanca na základe založeného pracovnoprávneho vzťahu do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia Sociálnej poisťovne, čo bolo odhalené v 105 prípadoch. Časté bolo odhalené nelegálne zamestnávanie cudzincov, ktorí nemali založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu. Inšpektori práce ÚKNZ – KOBRA odhalili aj 36 cudzincov- Ukrajiny, u ktorých neboli splnené podmienky na ich zamestnávanie podľa osobitného predpisu (iný účel pobytu) a 1 prípad cudzinca, ktorý sa zdržiaval na území Slovenskej republiky v rozpore so zákonom č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Porušovania zákazu nelegálneho zamestnávania sa dopúšťajú najmä zamestnávatelia s počtom zamestnancov 1 – 9 a z hľadiska právnej formy sú to najmä spoločnosti s ručením obmedzeným nasledované fyzickými osobami.

6. Nápravné a sankčné opatrenia dozorného orgánu

V roku 2017 bolo začatých 462 správnych konaní a celkovo bolo v správnom konaní vydaných 381 rozhodnutí, z toho 370 vydaných rozhodnutí o uložení pokuty v sume 1.624.700 € a 11 rozhodnutí o zastavení správneho konania. Do 31.12.2017 bolo spolu uhradených 268 pokút v sume 623.168,83 € (stav ku 16.1.2018 uhradených 638.219,09 €). V roku 2017 nadobudlo právoplatnosť celkom 495 rozhodnutí o uložení pokuty (z rozhodnutí vydaných v roku 2017, ktoré zároveň nadobudli právoplatnosť v roku 2017 bolo k 31.12.2017 uhradených celkovo 338.932,84 €). Uložené pokuty sa pohybovali v rozmedzí 300 € - 50.000 € (okrem blokových pokút, ktoré boli uložené v rozmedzí 30 € – 165 €). Najvyššia pokuta v sume 50.000 € bola uložená spoločnosti U.S.Steel Košice s.r.o. za smrteľný pracovný úraz. Z celkového počtu vydaných rozhodnutí bolo 120 pokút uložených za porušenie pracovnoprávných predpisov, 39 za porušenie predpisov na zaistenie BOZP, 192 za nelegálne zamestnávanie, 3 za porušenie sociálnej legislatívy v doprave, 27 za porušenie § 16 ods. 2 písm. a) Zákona o inšpekcii práce. Blokovaných pokút nezaplatených na mieste počas cestných kontrol bolo inšpektormi práce v roku 2017 uložených spolu 65 v celkovej výške 3960 €, z toho bolo k 31.12.2017 zaplatených 2330 €.

7. Stav a vývoj pracovných úrazov a chorôb z povolania

7.1. Závažné pracovné úrazy so smrteľným poranením ZPÚ so smrteľným následkom počet 4

V hodnotenom období boli v pôsobnosti Inšpektorátu práce Košice evidované 4 ZPÚs. Jeden ZPÚs šetril pre náš inšpektorát práce Inšpektorát práce Prešov jeden ZPÚs šetril Inšpektorát práce Žilina, jeden ZPÚs Inšpektorát práce Trenčín a jeden ZPÚs sme šetrili na Inšpektoráte práce Košice. Postihnutým bol muž – stavebný robotník, 64-ročný. Pri šetrení tohto pracovného úrazu bol zistený jeden nedostatok, ktorý nebol závažný. Tento nedostatok bol zo strany postihnutého. Pri šetrení bolo zistené, že zdroj úrazu bol pád

osoby z výšky a príčinou bolo používanie nebezpečných postupov práce. Okrem týchto ZPÚs Inšpektorát práce Košice v roku 2017 evidoval a šetрил 3 ZPÚs, ktoré neboli v pôsobnosti Inšpektorátu práce Košice, ale v pôsobnosti iných inšpektorátov. Jeden ZPÚs sme šetрили pre Inšpektorát práce Banská Bystrica a dva ZPÚs pre Inšpektorát práce Prešov. Z týchto 3-och ZPÚs sme došetрили jeden ZPÚs. Okrem týchto pracovných úrazov s následkom smrti, Inšpektorát práce Košice v hodnotenom období došetрил 1 ZPÚs z roku 2016. ZPÚs bol zaznamenaný u muža vo veku 36 rokov. Úraz sa stal v nedeľu a zamestnanec bol pracovník vo výrobe.

7.2. Závažné pracovné úrazy – s ťažkou ujmom na zdraví (ZPÚ) – počet 9

V hodnotenom období Inšpektorát práce Košice evidoval 9 závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmom na zdraví. Z tohto počtu Inšpektorát práce Košice došetрил 8 ZPÚ, jeden ZPÚ pre nás došetрил Inšpektorát práce Banská Bystrica z dôvodu miesta úrazu. Pracovné úrazy s ťažkou ujmom na zdraví boli zaznamenané u dvoch žien a 7 mužov. Najviac týchto pracovných úrazov bolo evidovaných vo vekovej kategórii od 40 do 50 rokov a to až 5 ZPÚ. Najčastejším dňom takéhoto úrazu bol pondelok a piatok, kedy sa stali po 3 závažné pracovné úrazy s ťažkou ujmom na zdraví. Mesiace Marec, Apríl a August boli mesiacmi kedy sa stali po 2 takéto úrazy. U stavebných robotníkov a vodičov sme zaevidovali najväčší počet ZPÚ a to po 3 závažné pracovné úrazy. Podľa štatistickej značky zdroja úrazov najviac postihnutých je z dopravy a skladovania – 3 ZPÚ. Najviac zastúpenou príčinou úrazov ako každý rok bolo - používanie nebezpečných postupov práce – 5 ZPÚ. Najčastejším zdrojom úrazov boli cesty, schody a rebríky. Pri šetrení týchto pracovných úrazov boli zistené tri závažné porušenia predpisov zo strany zamestnávateľov. Okrem týchto závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmom na zdraví, Inšpektorát práce Košice vyšetřoval ešte 3 závažné pracovné úrazy s ťažkou ujmom na zdraví a to 2 ZPÚ pre Inšpektorát práce Banská Bystrica a jeden ZPÚ pre Inšpektorát práce Bratislava. Pri šetrení týchto úrazov neboli zistené žiadne porušenia bezpečnostných predpisov. Taktiež Inšpektorát práce Košice v roku 2017 došetрил pracovný úraz s ťažkou ujmom na zdraví z roku 2016, ktorý sme šetрили pre Inšpektorát práce Bratislava. Pri šetrení neboli zistené žiadne porušenia bezpečnostných predpisov.

7.3. Registrovaný pracovný úraz šetřený - 3

V roku 2017 Inšpektorát práce Košice zaevidoval 3 šetřené, registrované pracovné úrazy. Jeden registrovaný pracovný úraz sme došetрили z roku 2016. V troch prípadoch sa jednalo o mužov, a v jednom prípade bola postihnutá žena. Každý z týchto úrazov mal iný zdroj úrazu a to :

1. Okružné, rámové a iné píly na drevo
2. Vnútropodnikové pracoviská akejkoľvek úrovne, pády na rovine,
3. Úmyselné a neúmyselné poškodenie, zranenia inou osobou, pohromy
4. Motorové, cestné dopravné prostriedky

Príčina týchto úrazov bola taktiež rozdielna a to

1. Používanie nebezpečných postupov práce
2. Nedostatky osobných predpokladov
3. Ohrozenie inými osobami

Pri šetrení týchto úrazov neboli zistené závažné porušenie predpisov.

7.4. Registrovaný pracovný úraz nešetrené – počet 857

Inšpektorát práce Košice zaevidoval v roku 2017 celkom 861 záznamov registrovaných pracovných úrazov. Z hľadiska pohlavia u mužov sme zaevidovali 546 RPÚ a u žien 315 RPÚ. Najviac bola postihnutá veková kategória od 50 do 60 rokov – 238 prípadov a s vysokým počtom RPÚ bola zastúpená aj kategória od 40 do 50 rokov – 205 RPÚ. Streda bola najrizikovejším dňom, keď sa stalo 178 RPÚ a v pondelok 158 RPÚ. Najviac pracovných úrazov sme zaevidovali v mesiaci február– 86 RPÚ a v január, kedy sme zaevidovali 83 pracovných úrazov. Cesty, schody, rebríky sa stali najviac zastúpenou štatistickou značkou zdroja úrazu v rámci roku 2017, kedy sme zaevidovali 301 RPÚ a taktiež zemina, materiál, úlomky – 228 RPÚ. Najpočetnejšou skupinou zamestnancov sa stali robotníci v hutníctve – 164 RPÚ a montážni robotníci – a to v 115 prípadoch. Nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziologické stavy) boli aj v roku 2017 najčastejšou príčinou registrovaných pracovných úrazov – 594 prípadov RPÚ. Podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností /ŠKEČ/ bol najvyšší počet evidovaných RPÚ v odvetví priemyselnej výroby – 262 RPÚ.

7.5. Choroby z povolania

Na Inšpektorát práce Košice bolo v roku 2017 nahlásených 50 chorôb z povolania. Inšpektorát práce Košice nevyšetroval žiadnu chorobu z povolania ani ohrozenie choroby z povolania.

8. Spolupráca dozorného orgánu

Zameranie spoločných aktivít orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce bolo pre tento rok stanovené na rokovaní Poradného orgánu hlavného hygienika SR a generálneho riaditeľa NIP pre BOZP. Na základe toho sa v roku 2017 uskutočnili 4 spoločné previerky RÚVZ a IP v okrese Košice, Spišská Nová Ves, Michalovce a Trebišov. Zameranie týchto spoločných previerok bolo na plnenie povinností zamestnávateľov, ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do 1. a 2. kategórie a podľa aktuálnej situácie, t.j. na základe spoločne riešeného podnetu. Obidve strany sa o výsledkoch prešetrenia vzájomne informovali. Boli uskutočnené 4 pracovné stretnutia so zástupcom Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach. Na týchto pracovných stretnutiach sa obidve strany informovali o výsledkoch prešetrenia podnetov riešených obidvoma orgánmi vo vzájomnej koordinácii a o najaktuálnejších problémoch spojených s dozornou aktivitou. Ani v tomto roku nedošlo k zlepšeniu ochrany autora podnetu v prípade, že podnet bol súčasne odstúpený aj na RÚVZ. V rámci inšpekcie práce môžeme spoluprácu s inými orgánmi štátnej správy ako banský úrad, inšpekcia životného prostredia, polícia, sociálna poisťovňa v roku 2017 hodnotiť ako veľmi dobrú. Príslušníci policajného zboru z Krajského riaditeľstva policajného zboru, Oddelenia špeciálnych kontrol, Obvodných oddelení spolu s inšpektormi práce vykonávajú kontroly na pozemných komunikáciách. Za rok 2017 neboli zaznamenané žiadne problémy týkajúce sa spolupráce medzi inšpektormi práce a príslušníkmi policajného zboru. Navyše môžeme kladne vyzdvihnúť aj spoluprácu s príslušníkmi Okresného riaditeľstva Policajného zboru Michalovce, Trebišov a Rožňava, ktorí sa zúčastňovali na požiadanie inšpektorátu práce spoločných kontrol na pozemných komunikáciách.

9. Hodnotenie stavu ochrany práce daného roku v SR a opatrenia dozorného orgánu na zlepšenie stavu

9.1.1 Hodnotenie stavu ochrany práce v oblasti BOZP

Celkovo možno konštatovať, že u väčšiny zamestnávateľov nie je systematický prístup v riešení problematiky BOZP, čo je spôsobené aj finančnými problémami, nakoľko mnohí z nich napr. v piliarskej výrobe, nevyrábajú počas celého roka, sú limitovaní vykonávaním prác v stavebníctve. Výsledky kontrol poukazujú, že štruktúra zistených nedostatkov sa oproti predchádzajúcim nedostatkom príliš nezmenila. Ide najmä o problémy so zabezpečovaním odborných prehliadok a skúšok vyhradených technických zariadení, najmä elektrických. V niektorých starších objektoch, ktoré sú v podnikoch prevádzkované, bolo revíznymi technikmi v spracovaných správach o odborných prehliadkach a skúškach zistených mnoho nedostatkov na staršej elektroinštalácii, ktoré neboli odstránené, resp. je potrebné inštalovať novú elektroinštaláciu, čo si však vyžaduje pomerne značné finančné náklady. Z poznatkov získaných výkonom inšpekcie práce v kontrolovaných subjektoch možno konštatovať slabú úroveň bezpečnostnotechnickej služby vykonávanej dodávateľským spôsobom. Uvedený stav poukazuje na nedostatky v práci bezpečnostných technikov, vo vykonávaní pravidelných kontrol na pracoviskách z ich strany ako aj v aktívnom prístupe riešení problémov v spolupráci so zamestnávateľmi. Kontroly ukazujú, že bezpečnostní technici prípadne autorizovaní bezpečnostní technici si neplnia ani povinnosti v zmysle § 38 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z. z. a to evidovať údaje o službách poskytnutých dodávateľským spôsobom. Je známe, že okrem tejto jedinej povinnosti vyššie zadefinovanej, neexistujú žiadne zákonom zadefinované povinnosti bezpečnostných/autorizovaných technikov, čo si žiada zmenu v legislatíve. Pozitívom bolo poskytnutie bezplatného poradenstva k problematikám, ktoré boli vo firmách požadované. Výrazne lepšia situácia v oblasti BOZP je u firiem so zahraničným investorom, ktorí kladú veľký dôraz na BOZP. V oblasti BOZP naďalej v kontrolovaných subjektoch pretrvávajú problémy súvisiace so zanedbaním základných povinností zamestnávateľov týkajúcich sa uplatňovania všeobecných zásad opatrení nevyhnutných na zaistenie BOZP. V niektorých prípadoch je nepostačujúci stav prevencie BOZP zavinený horšou finančnou situáciou niektorých zamestnávateľov, v niektorých prípadoch nedostatočnou spoluprácou s BTS, v iných prípadoch sa jedná o zanedbanie základných povinností zo strany zamestnávateľov a ich kontrolnej činnosti. Preto je potrebné naďalej kontrolovať stav BOZP na pracoviskách a na zamestnávateľov vplyvať preventívne, v nevyhnutných prípadoch aj represívne.

9.1.2 V oblasti PPV a nelegálneho zamestnávania

V oblasti pracovnoprávných vzťahov naďalej dochádza k porušovaniu pracovno právnych predpisov zo strany zamestnávateľov. V tejto oblasti došlo ku značnému nárastu počtu podnetov od občanov. Zvýšil sa počet zamestnávateľských subjektov, ktoré bolo problém nájsť fyzicky a následne bolo i problematické doručovanie výziev na predloženie dokladov ku kontrole. Vo viac ako polovici prípadov išlo o podnety neopodstatnené alebo opodstatnené čiastočne. V niektorých prípadoch oznamovatelia riešia prostredníctvom podnetov svoje životné situácie, ktoré nespádajú do kompetencií inšpektorátov práce. Väčšina podnetov bola zameraná na nevyplatenie mzdy, skončenie pracovného pomeru, nezabezpečovanie stravovania. Niektorí zamestnávatelia nedoručili požadované podklady v stanovenej lehote, za čo im bola uložená sankcia. Previerky v oblasti kontroly dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania boli vykonávané v súlade s platnými právnymi predpismi a tie nám dovoľujú konať iba v súlade s nimi. Zamestnávatelia využívajú možnosť rôznymi dokladmi, antidatovanými zmluvami, dohodami, prehláseniami a zmenami zvrátiť pre nich nepriaznivý stav po inšpekcii práce. Platná definícia závislej práce umožňuje „poučeným“

osobám výkon práce na pracovisku zamestnávateľa, stavbe, s pracovným prostriedkom bez postihu zamestnávateľa, nakoľko kontrolovaná osoba prehlási, že pracuje zadarmo, je to kamarátska služba alebo nepracuje pre dodávateľa stavby, ale sa dohodol priamo s investorom, majiteľom stavby a samozrejme zadarmo.

9.1.3 V oblasti dopravy

Kontroly a výsledky z inšpekcie práce dokazujú, že je vidieť zlepšenie právneho povedomia dopravcov i vodičov, čo by malo v konečnom dôsledku prispieť k zvýšenej bezpečnosti na preplnených slovenských cestách a naplňovať tým odporúčanie Európskej rady ministrov dopravy, ktorá odporučila jednotlivým krajinám znížiť počet dopravných nehôd so smrteľnými následkami. Bolo by žiaduce aby Národný inšpektorát práce dodal na krajské inšpektoráty práce väčšie množstvo informačných letákov „Organizácia pracovného času v doprave. Činnosť kontrol na pozemných komunikáciách celoročne je potrebné zamerať na pravidelnú a nepravidelnú medzinárodnú prepravu osôb v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V priebehu nasledujúceho roka je potrebné zorganizovať častejšie spoločné stretnutia garantov za úlohy s pracovníkmi NIPu. Je to účinný nástroj ako doceliť dodržiavanie predpisov zo strany zamestnávateľov. Dobre a presne informovaný zamestnávateľ urobí opatrenia, aby nedostatky na jeho strane nevznikali. Z hľadiska prevencie je taktiež dôležité klásť dôraz na to, aby bola vykonaná inšpekcia práce u novo vzniknutých subjektov čo najskôr po zahájení ich činnosti. Na druhej strane je k tomu je nutné poznamenať, že inšpektori práce nemajú databázu „aktívnych firiem“ a preto sa stávajú prípady, že inšpektor vie o novo vzniknutom subjekte, ale nevie akú činnosť subjekt vykonáva, či má zamestnancov, pracovné priestory a pod. Z tohto dôvodu, by bolo vhodné osloviť a zároveň požiadať štátne inštitúcie ako napr. daňové riaditeľstvo a iné o postúpenie informácie o subjektoch, z ktorých by inšpektor práce vedel, akú činnosť subjekt vykonáva, kde je miesto výkonu, či je činný a pod. Môžeme konštatovať že pokuty týkajúce sa porušení sociálnej legislatívy v doprave sú v SR niekoľkonásobne nižšie ako v okolitých krajinách. Jedinou možnou cestou na zlepšenie súčasného stavu je teda zmena sociálnej legislatívy v oblasti dopravy týkajúca sa samotnej výšky pokút resp. možnosti narátavania pokút za jednotlivé porušenia predpisov.

9.1.4 Návrhy na zlepšenie súčasného stavu na úseku BOZP

Inšpektorom práce pre zlepšenie ich práce by prispelo aj zvyšovanie úrovne vzdelávania a oboznamovania inšpektorov s novými právnymi predpismi, novými technológiami a pracovnými postupmi. Do budúca navrhujeme, aby inšpektoráty práce sa zúčastňovali stretnutí, konferencií, odborných seminárov a výmeny odborných informácií. Za účelom jednotného výkladu predpisov a výmeny skúseností z dozoru pravidelne organizovať semináre pre inšpektorov v danej oblasti. Pri výkone dozoru výmena skúseností jednotlivých inšpektorátov práce je potrebná. Na spoločnej pracovnej porade by bolo možné vzniknuté problémy a skúsenosti z dozoru z jednotlivých inšpektorátov prediskutovať. Preto navrhujeme do budúca realizovať pre skvalitnenie výkonu práce viac spoločných pracovných porád. Zároveň odporúčame aspoň jeden krát ročne zorganizovať stretnutie inšpektorov práce – inšpektorov zúčastňujúcich sa na previerkach s rovnakým zameraním, za účelom výmeny praktických skúseností z kontrol a poznatkov a za účelom zjednotenie postupov inšpekcie práce v subjektoch a možnosti efektívne navrhovať riešenia k systému výkonu inšpekcie práce v tejto oblasti. Inšpektori práce pri výbere nových subjektov narádzajú na problémy. Hľadať podľa SK NACE je to dosť problematické, na internete sú uvedené spoločnosti, ktoré veľakrát nefungujú dlhšie obdobie. Preto by sme privítali poskytnutie zoznamu s novými firmami, prevádzkami aj s uvedením počtu zamestnancov ako to bolo v prípade rizikových

prac. Program ISOP upraviť tak, aby sa pri nastavovaní podmienok pre výstupy dalo zistiť konkrétne porušenie noriem, a nie len zákonov a nariadení vlády. Zo skúsenosti vyplýva, že najviac nedostatkov je na stavbách, ktoré sú mimo hlavných ťahov a mimo centier miest a obcí. Preto je treba viac presadzovať tzv. plošný dozor aj s výsledkom, že niektoré výkony nebudú úspešné (jalové výkony). Zmapuje sa tým stav aj mimo centier, čo bude objektívnejší údaj o skutočnom stave BOZP na stavbách. Z dôvodu straty času a možnosti navštíviť aj stavby na odľahlejších miestach riešiť mobilnosť inšpektorov určených pre tieto výkony, aby sa nemuseli viazať na hromadnú prepravu alebo kolegov (tak ako je to vo väčšine krajín EU). Riešením nie je úhrada cestovného pri použití vlastného motorového vozidla do výšky cestovného hromadnou dopravou (SAD, ŽSR). Pri plánovaní takýchto previerok plánovať aj dostatok finančných prostriedkov, aby tým neutrpela kvalita výkonov, a aby sa nevyčerpali prostriedky inšpektorátu pre všetky výkony inšpekcie práce len na takúto jednu akciu. Riešiť možnosť udelenia blokovkej pokuty priamo na stavbe. Malo by to väčšiu účinnosť a skôr si to zamestnanci zapamätajú. V rámci Národného programu aktívneho starnutia bude potrebné pokračovať ďalšími inšpekciami práce, preto doporučujeme: sledovať aj údaj - Kontrola ukončenia pracovného pomeru z dôvodu zmeny zdravotného stavu zamestnancov starších ako 50 rokov, aby výber subjektov, pre jednotlivé inšpektoráty, vyplynul zo štatistických údajov napr. Sociálnej poisťovne (chorobnosť, úrazovosť, fluktuácia atď. - zamestnancov starších ako 50 rokov), Úradov práce (prepúšťanie zamestnancov starších ako 50 rokov atď.), a to v pozitívnom, resp. negatívnom zmysle, podľa zámerov inšpekcie práce. Inšpektorom práce pri výkone inšpekcie práce by pomohlo, keby mali k dispozícii viac materiálov týkajúcich sa BOZP na staveniskách, ktoré by mohli poskytnúť kontrolovaným subjektom.

9.1.5 Na úseku dopravy

Znovu organizovať bezplatné školenia pre zamestnávateľov jedenkrát mesačne. Je to účinný nástroj ako docieľiť dodržiavanie predpisov zo strany zamestnávateľov. Dobré a presne informovaný zamestnávateľ urobí opatrenia, aby nedostatky na jeho strane nevznikali. Do budúcnosti by sme odporúčali, aby NIP opätovne zabezpečil spracovanie rôznych letákov, brožúr, informačných listov a pod., (na odvetvia, pri ktorých je zistených najviac nedostatkov). Na základe aktívnej spolupráce s inými štátnymi organizáciami (napr. Sociálna poisťovňa, živnostenský úrad, zdravotná poisťovňa a iné) spracovať napr. leták pre osoby, ktoré sa rozhodnú podnikať, o ich povinnostiach voči štátnym orgánom SR. Z hľadiska prevencie je taktiež dôležité, že sa kladie dôraz na to, aby bola vykonaná inšpekcia práce u novo vzniknutých subjektov čo najskôr po zahájení ich činnosti. Na druhej strane je k tomu je nutné poznamenať, že inšpektori práce nemajú databázu „aktívnych firiem“ a preto sa stávali prípady, že inšpektor vie o novo vzniknutom subjekte, ale nevie akú činnosť subjekt vykonáva, či má zamestnancov, pracovné priestory a pod.. Z tohto dôvodu, by bolo vhodné osloviť a zároveň požiadať štátne inštitúcie ako napr. daňové riaditeľstvo, Okresný úrad - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií a iné o postúpenie informácie o subjektoch, z ktorých by inšpektor práce vedel, akú činnosť subjekt vykonáva, kde je miesto výkonu, či je činný a pod.. Do budúcnosti, pre zlepšenie prehľadu o nových technológiách, nových pracovných postupoch, nových trendoch, navrhujem min. 1 krát za rok absolvovať pre inšpektorov práce, veľtrh, výstavu, resp. odbornú prezentáciu firiem so zameraním na dozorovanú oblasť. Navrhujeme účasť na veľtrhu autobusovej techniky a príslušenstva v Poľsku, v meste Kielce. Doporučujeme zopakovať školenie na tachografy v dvojročnom termíne.

9.1.6 Na úseku PPV a odhaľovania nelegálnej práce

Vzhľadom k definovaniu právomocí Inšpektorátu práce v zákone o inšpekcii práce, nemáme takmer žiadne možnosti postihovať také spoločnosti, ktoré možno aj existujú, no nie je možné ich zastihnúť (osobne, písomne, telefonicky). Previerky v oblasti kontroly dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania boli vykonávané v súlade s platnými právnymi predpismi a tie nám dovoľujú konať iba v súlade s nimi. Zamestnávateľia využívajú možnosť rôznymi dokladmi, antidatovanými zmluvami, dohodami, prehláseniami a zmenami zvrátiť pre nich nepriaznivý stav po inšpekcii práce. Platná definícia závislej práce umožňuje osobám výkon práce na pracovisku zamestnávateľa, stavbe, s pracovným prostriedkom bez postihu zamestnávateľa, nakoľko kontrolovaná osoba prehlási, že pracuje zadarmo, je to kamarátska služba alebo nepracuje pre dodávateľa stavby, ale sa dohodol priamo s investorom, majiteľom stavby a samozrejme zadarmo. Navrhujeme upraviť platnú legislatívu – definíciu závislej práce v zákone č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a to tak, aby sa na účely tohto zákona za závislú prácu považovala akákoľvek práca, ktorú fyzická osoba - nepodnikateľ vykonáva pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom. Otázne je spisovanie zápisnice o podaní informácie s osobami, ktorým inšpektor nerozumie a tiež s ohľadom na voľný trh v EU. Veľakrát boli na stavbách a v službách kontrolované SZČO, ktorých konkrétny výkon práce ani zďaleka nezodpovedal vydanému oprávneniu podľa výpisu zo živnostenského registra.

10. Textové prílohy

10.1. Personálne údaje

| | | | |
|--|----|--------|-----------------------------|
| Plánovaný počet zamestnancov | | | 68 |
| Stav k 1.1.2017 | | | 62 |
| Počet zamestnancov k 31.12.2017 | | | 64 |
| Z toho mužov: | 32 | žien: | 32 |
| Počet inšpektorov práce | | | 48 (vrátane ved.odd. a HIP) |
| Z toho žien | 21 | mužov: | 27 |
| Z toho – uchádzačov | | | 3 |
| Z toho žien | 2 | muži | 1 |
| Zmeny v stave zamestnancov počas roka 2017 | | | |
| Skončenie prac.pomeru v ŠS | 8 | vznik | 8 |
| Skončenie prac.pomeru vo VS | 0 | vznik | 1 |

10.2 Výkony

V roku 2017 Inšpektorát práce v Košiciach vykonal celkom 7368 kontrol, pričom 1874 boli previerky BOZP, z toho bolo 341 kontrol v rámci trhového dohľadu, 1519 kontrol na úseku pracovnoprávných vzťahov, 1456 kontrol na úseku nelegálneho zamestnávania, 1595 kontrol v činnosti Kobry a 924 kontrol na úseku dopravy. Celkový čas na výkon inšpekcie práce bol 27996 hodín, pričom na plnenie úloh v oblasti BOZP bolo 12222 hodín, z toho na trhový dohľad 684.5 hodiny, na kontrolu pracovnoprávných vzťahov 11325 hodín, na kontrolu nelegálneho zamestnávania 2194 hodín, na činnosť Kobry 5192 hodín a na kontrolu predpisov v doprave 2250 hodín. Pri kontrolách BOZP bolo zistených celkom 2125 nedostatkov, z toho 149 bolo závažných a bolo vydaných 11 zákazov. Na úseku kontroly pracovnoprávných predpisov bolo zistených 1410 nedostatkov, z toho 278 závažných, pri kontrole nelegálneho zamestnávania bolo zistených 73 nedostatkov, čo znamená že všetky tieto sú aj závažnými

nedostatkami. Kobra zistila 563 nedostatkov a všetky boli závažné a pri kontrole na úseku dopravy bolo zistených 706 nedostatkov, z toho 242 bolo závažných.

10.3 Poradenská činnosť

10.3.1 Oddelenie BOZP

Poradenská činnosť bola poskytovaná telefonickým kontaktom, osobne inšpektormi na inšpektoráte práce, listovou formou a taktiež prostredníctvom elektronickej pošty. Poradenstvo je súčasťou aj výkonov inšpekcie práce. Oddelenie BOZP poskytlo poradenskú činnosť zamestnávateľom, zamestnancom a tiež aj živnostníkom, ktorí nie sú zamestnávateľmi a vykonávajú činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby na Inšpektoráte práce ale aj pri inšpekcii práce u zamestnávateľov. Poradenstvom boli opakovane riešené najmä otázky súvisiace s riadením BOZP, prevádzkovaním VTZ a zabezpečením vhodných pracovných podmienok na pracoviskách. Najčastejšie otázky boli kladené k problematike v oblasti evidencie OOPP, bezplatného pridelovania OOPP, lekárskeho prehliadok osôb pracujúcich so zobrazovacou jednotkou, tepelnej pohody na pracovisku, poskytovania pitného režimu, periodicity vykonávania školení u obsluhy VZV, aplikácie STN v praxi, evidencie pracovných a ostatných úrazov. Poradenstvo bolo vykonané aj na základe písomnej žiadosti zamestnávateľov a týkali sa BOZP pre komunikácie pešie, BOZP pre prácu s rámovou pílou, pre vyhradené technické zariadenia, odborná spôsobilosť pre prácu s ručnou motorovou reťazovou pílou, VZV, kolesové nakladače, viazači bremien pred uvedením pilarskej výroby.

10.3.2 Doprava

Poradenskú činnosť bola poskytovaná zamestnávateľom, zamestnancom a tiež aj živnostníkom, ktorí nie sú zamestnávateľmi a vykonávajú činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby. Poradenská činnosť bola poskytovaná telefonickým, osobne na inšpektoráte práce, listovou formou a taktiež prostredníctvom elektronickej pošty. Poradenstvo bolo samozrejme poskytované tiež v rámci výkonu samotnej inšpekcie práce t.j. pri výkonoch inšpekcie práce, najmä pri kontrole na pozemných komunikáciách. V rámci bezplatného poradenstva nebolo zaznamenané nič, čo by sa vymykalo bežnému štandardu.

Najviac dotazov v oblasti dopravy smerovalo na problematiku - pracovný čas vodičov, prestávky v práci, denné a týždenné doby odpočinkov, časy jazdy, požívanie digitálneho záznamového zariadenia, školenie vodičov.

10.3.3 Pracovnoprávne vzťahy

V rámci poradenskej činnosti boli najčastejšie otázky zo strany zamestnancov, čo robiť v prípade, ak zamestnávateľ nevyplatil mzdu vo výplatnom termíne resp. vôbec, náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku pri skočení pracovného pomeru, ako postupovať ak chce zamestnanec skončiť pracovný pomer, nevydanie dokladov o zamestnaní, nevyplatenie cestovných náhrad, resp. určenie nesprávnej výšky stravného pri zahraničných, ale aj tuzemských pracovných cestách, zrážky zo mzdy a podobne. Zo strany zamestnávateľov boli hlavne dopyty ohľadom ukončenia pracovného pomeru, prekážok zo strany zamestnávateľa, možnosti pri zabezpečovaní stravovania, náhrady pri pracovnej ceste, vyúčtovanie pracovnej cesty a uspokojenie nárokov zamestnanca. V rámci poradenskej činnosti najčastejšie otázky zo strany zamestnancov sa týkali ukončenia pracovného pomeru, nevyplatenia mzdy, nepreplácania nadčasovej práce, poskytovania stravovania, výšky mzdy, nepretržitého odpočinku v týždni, diskriminačné tendencie zamestnávateľov. Zo strany zamestnávateľov

najmä zákaz maloobchodného predaja vo vymenovaných sviatkoch, výklad § 95 ZP, preradzovanie zamestnancov.

10.4. Poskytovanie informácií

V roku 2017 bolo na Inšpektoráte práce Košice evidovaných celkom 27 žiadostí o poskytnutie informácií. V 21 prípadoch bolo žiadosti vyhovené a informácie boli poskytnuté požadovaným spôsobom, z toho vo 8 prípadoch bolo rozhodnuté aj o čiastočnom nesprístupnení, nakoľko sa jednalo aj o chránené osobné údaje. V 2 prípadoch bol žiadateľ vyzvaný na doplnenie údajov chýbajúcich v žiadostiach. V 4 prípadoch informácie sprístupnené neboli.

Pri poskytovaní informácií postupoval Inšpektorát práce Košice v súlade so zákonom č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) a metodickým pokynom vydaným nadriadeným orgánom.

Podľa § 5 ods. 1 cit. zákona na výveske (úradnej tabuli) umiestnenej vo vstupných priestoroch budovy Inšpektorátu práce Košice sú zverejnené:

- a) informácie o zriadení IP, práva a kompetencie IP a popis organizačnej štruktúry,
- b) miesto, čas a spôsob, akým možno získať informácie o tom, kde možno podať žiadosť, návrh, podnet, sťažnosť alebo iné podanie,
- c) miesto, lehota a spôsob podania opravného prostriedku a možnosti súdneho preskúmania rozhodnutia IP, vrátane výslovného uvedenia požiadaviek, ktoré musia byť splnené (podmienky odvolania, obnovy konania, konania mimo odvolacieho konania)
- d) postup, ktorý musí IP dodržiavať pri vybavovaní všetkých žiadostí, návrhov a iných podaní, vrátane príslušných lehôt, ktoré je nutné dodržať,
- e) prehľad predpisov, podľa ktorých IP koná a rozhoduje alebo ktoré upravujú práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb vo vzťahu ku IP,
- f) sadzobník správnych poplatkov, ktoré IP vyberá za správne úkony a sadzobník úhrad za sprístupňovanie informácií.

Inšpektorát práce zverejňuje informácie hromadným spôsobom na internete v súlade s § 5a zákona.

10.5. Sťažnosti a podnety

10.5.1 Sťažnosti

Inšpektorát práce Košice v súlade so zákonom číslo 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v platnom znení šetril nasledovné sťažnosti. Z roku 2016 boli došetrené v roku 2017 dve sťažnosti. Obe sťažnosti boli neopodstatnené. Celkovo bolo k 31.12.2017 na Inšpektoráte práce Košice zaevidovaných 6 sťažnosti. Päť sťažností bolo vybavených. Všetky boli neopodstatnené.

10.5.2 Podnety

Podania v roku **2017** celkom: **710**

Z celkového počtu 710 podaní doručených Inšpektorátu práce Košice bolo vyšetrených **640**

| | |
|------------------------|-----|
| Opodstatnených | 175 |
| Neopodstatnených | 337 |
| Vybavené iným spôsobom | 66 |
| Odstúpené | 62 |

Ku 31.12.2017 v riešení ostalo a prešlo do roku 2018 **70** podaní Z celkového počtu podaní doručených v roku 2016 bolo najčastejšie percentuálne podaných podaní :

| | | | |
|---------|---|-------|------|
| PPV | : | 521 / | 73 % |
| BOZP | : | 104 / | 15% |
| Doprava | : | 36 / | 5% |
| NZ | : | 49 / | 7% |

Najviac zistených nedostatkov bolo v oblasti pracovnoprávných a mzdových predpisov, pričom išlo najmä o porušovanie ustanovení zák. č. 311/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov a neplnenie povinností zo strany zamestnávateľa v oblasti BOZP, napríklad :

| | | |
|---|---|-------|
| - mzdy § 118 - 125 | - | 213 x |
| - evidencia pracovného času § 99 | - | 57 x |
| - vznik pracovného pomeru § 42- 44 | - | 203 x |
| - pracovný čas § 85 - 90 | - | 37 x |
| - stravovanie § 152 | - | 26 x |
| - neplnenie povinností zamestnávateľa § 6 z 124/2006 Z.z. | - | 192 x |

10.6. Príprava predpisov a technická normalizácia

Inšpektori práce sa vyjadrovali ku zmenám všetkých právnych predpisov, o ktoré bol požiadaný Inšpektorát práce Košice zo strany NIP.

10.7. Zahraničná spolupráca

V roku 2017 sa uskutočnila spolupráca so zástupcami OIP Krakow Poľsko, OIP Ostrava Česká republika a OIP Temešvár Rumunsko. Doporučujeme, aby predmetná spolupráca pokračovala aj v ďalšom období za účelom vzájomnej informácie o činnosti jednotlivých inšpekcii práce a o pokračovaní vzájomnej výmeny skúseností. Bolo uskutočnené zahraničné služobné cety do Maďarska, Poľska, Česka, Luxemburska.

10.8. Vydávanie oprávnení, osvedčení a preukazov inšpektorátmi práce

Za obdobie roka 2017 sme vydali celkom 284 osvedčení a 912 preukazov a to v tomto zložení:

| | |
|--------|-------------------------------|
| VTZ EZ | 44 osvedčení |
| VTZ ZZ | 66 osvedčení a 296 preukazov |
| VTZ PZ | 123 osvedčení a 396 preukazov |
| VTZ TZ | 51 osvedčení a 220 preukazov |

ZÁVER:

Návrhy na zlepšenie stavu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Košickom kraji a návrhy na efektívnejšiu činnosť inšpekcie práce sú uvedené v jednotlivých častiach tejto správy.

Ing. Ondrej Ficeri
Hlavný inšpektor práce